Br. 8. U Zagrebu, 1. kolovoza 1888. Tečaj XIV.

Seoski Gospodar.

List za pouku hrvatskim seljakom u gospodarstvu.

Ovaj list izlazi prvi dan svakoga mjeseca, te mu je godišnja ciena 50 novčića, koji neka se šalju odpravničtvu „Gospodarskoga lista“ u Zagrebu. Svi dopisi za ovaj list imadu se dostavljati glavnomu suradniku Dragutinu Stražimiru, župniku na dolnjoj Zelini, pošta sv. Ivan Zelina.

Gospodarske radnje u mjesecu kolovozu.

„Kolovozom kada cvatu ruže,
Liepa jesen trajati će duže.“
Nar. rieč.

Kuća i dvorište. Glavna mora biti briga gospodaru, da si pripravi za sjetvu što zrelije, jedrnije i zdravije sjeme: s toga treba, da na pose mlati u tu svrhu odabrano i najzrelije i najtežje snopje. Od izmlaćena tako zrnja, treba mu vejatbom i vjetranjem odlučiti najjedrnije i najčišće za sjeme. Od dobra sjemena najviše je odvisna buduća dobra žetva. Zato neimaš li valjana sjemena, a ti si ga za vremena od pouzdanih gospodara nabavi. Vrlo je koristno kadšto mienjati sjeme. Izmlaćeno žito, što ti ga ne treba za kućnu porabu, prodaj što prije, a ostavljeno miešaj često. Moči lan i konoplju. Spravljaj kokošja jaja za zimu.

Pivnica. Ovog mjeseca je najpogibeljnije vrieme za slaba vina, kojimi nije valjano baratano, te su slabo zabrtvena. Takva vina dobiju neugodan tek, nekakav dušac, zaudarajući po mravljoj kiselini, dapače često i ciknu; zato pazi.

Hliev. U staji gledaj na red i čistoću. Za velike sparine drži blago u hladnoj staji, zato ju s jutra i s večera provjetruj, a blago puštaj za hladovine na dvorište, ili ga pasi na pokošenih livadah. Plaviti blago u tekućoj vodi vrlo je koristno s jutra i večera. Ovoga mjeseca rado napada na svinje bolest tako zvana groznica ili upala vrata; zato treba paziti na svinje, da se za vrućine zaklanjaju u hladnu mjestu, a za bure i hladna vjetra da se zatvore u kotce, da se vani ne nahlade. Striži janjiće.

Voćnjak i vrt. U ovom se mjesecu pitome sve vrsti voćke pupovanjem na spavajuće oko (pup), posle četrnaest danah se popuste ili posve zavežu zavezi. Bere se rano voće, a pišivo se podaje krmkom ili pribire

za ocat. Da se šljivam i ostalim voćkam ne očehuje granje, koje bi bilo prepuno voćem, podupri je škrakami (račvami). U priredjene gredice sij ili meći sjemenke od košćatog voća dok su svježe (friške). Okopaj mlade presadjene voćke, da ih trava ne obraste, a izbojke ili potiske tako zvane divje mladice obreži. Vrlo je hasnovito takodjer ovog mjeseca prignajat starije voćke, tim im se plodonosno pupovlje jače razvija za buduću godinu: prignaja se pako proleženom gnojnicom ili osokom, pomiešanom na pol sa vodom, to jest sa koliko se uzme gnojnice, toliko se prida vode. Zatim se na okolo voćke, u daljini kako joj daleko sižu žilice, oštrim kolcem ili prošćem načine duplja (jame) te u nje ulije tekućina. Tko neima gnojnice, može uzeti proležena gnoja, u vodi ga razmutiti, te tu gnojnu kaljužinu upotrebiti.

Na vrtu spremaj zrelo sjemenje od raznog povrća. Reži mak i gorušicu (muštardu) čim su prve komuške zrele. Izkapaj crvenac luk. Sij špinac, zimsku salatu i svakakve vrsti zelja, što je treba za proljetnu hranu i porabu. Sadi zimski luk: porac, kozjak i češnjak. Okapaj celer zelje (kupus) i repu. Dozrievajući korov marljivo tamani, da mu se sjeme ne raztrusi.

Polje i sjenokoša. Izkapaj rani krumpir. Dožinja se jarina. Sprema se sjemenjača djetela. Čupa se lan i konoplja, te sprema sjeme. Pukaj leću i kihru. Počima se sjetva ozimine, pšenica vrlo dobro uspjeva posijana medju mašama, navlastito onaj tjedan prije ili poslje sv. angjelâ čuvarâ na djetelištu i grahorištu. Sij ogršticu i zimsku repicu na djetelištu ili inače na zato priredjenu tlu, čim ranija bit će bolja i jača. Strništa treba podorati za friška puhka tla, bilo za ugar, ili da se posije grahoricom ili raznom smjesi za podor; za podor se preporuča osobito ogrštica, koja se preko zime pušta, te u buduće proljeće podore. O Lovrinju zadnje je vrieme, da se sije repa okruglica. Velika je korist od repe, može se njom, ako se dobro spremi zimi sve do mjeseca siečnja hraniti perad, krave i svinje. Tko ima zgodna u nizi ležeća zemljišta u dobroj gnojnoj snagi te umjereno vlažna, taj je može na rali dobiti 110 do 275 centi, a lišća 28 do 55 centi. To može od velike koristi biti gospodaru, navlastito kod pomanjka krma.

O kraljevu počmi kositi bujne otave. Dobro spremljena otava imade veću hranivu vriednost od siena, kako je jur dokazano u ovom listu: zato ju treba za liepa vremena što brižljivije spremiti. Na sušnih livadah koj tjedan po spremljenoj otavi može se blago pasti. Na vlažnih a još manje na jako mokrih livadah ni u jeseni ne pase razborit gospodar, jer ima više kvara nego hasne.

Hmelj. Ovog mjeseca počima dozrievati takodjer hmelj i to kod nas divlji jer pitomog jedva tko goji. Siromah seljak može i od divljeg hmelja koju forintu utržiti, jer se u trgovini za varenje piva naš divji hmelj traži i dobro plaća. Hmelj treba obirati kad hmeljni babci ili štitci

postanu žuto-zeleni, te se babci zaklope, kad su tarući ih prstima ljepivi, a za suha vremena šušte kad ih uhvatiš, onda ti je hora obiranja hmelja. Kod obiranja treba paziti da se skidaju hmeljni babci čitavi, a potle se imadu na suhu prozračnu mjestu — gdje na tavanu — razastri na 5 centimetara debelo, te s početka 2—3 puta na dan prevraćati. Premâ vremenu osuše se za 8—10 danah, te se tad u šiljaste kupiće visoke 64 centimetara (2 stope) skupe. Kupići se kad što pregledati moraju, opazi li se, da su ponešto vlažni, odmah je treba razmetati. Podpuno posušen hmelj spremi se u široke vreće, te se proda u gradu. Mnogo ima siromaši kod nas na ladanju, eto prilike koju forintu zaslužiti.

Vinograd. Bolest grožđja, zvanu pliesan, lieči sumporenjem, to jest posipavaj grozdove sumpornim cvietom. Kad zamekne grozd, možeš tretaćiti; a Bartolovog tjedna svakako podkasaj vinograd, podvezuj mladice i koliko treba prikrati. U bujnih vinogradih vrlo je koristno, da se tako zvani zaprci prikraćuju, mogu se uštipnuti do na 2 lista, a ne očehnuti, jer bi se očehnućem ozlediti moglo i očje. Nu treba paziti, da se ne prikraćuje odviše, radje manje, lišće pako treba da ostane oko grožđja, toliko treba grožđje oprostiti lozja, da uzmogne nanj zrak i sunčana toplina jače djelovati, te se time u grožđju više sladora razvijati.

Pčelinjak. Gdje imade cvatućih heljdišta, tud imade još obilno hrane prve polovine tog mjeseca. Pčelci slabo obskrbljeni hranom izlaze na otimačinu, treba dakle takove ili utušiti ili s drugimi sdružiti (spojiti). Pčelar, koji nije još podavio ili neprogoni trutove, sumjiv je da ne ima matice. Zato ga treba pregledati, te takova ili utušiti ili s drugim sdružiti.

Šuma i lov. Prepusti to šumarom i lovcem bit će najbolje.

(„Ako je na Lovrenčevo vedar dan, bit će jesen liepa i topla". P. gatnja.)

O potrebi usjevnog reda, o uvedenju cilju shodne obhodnje i miene usjevne.

I.

Imade predjelâ iliti okolicâ u našoj domovini, gdje se gotovo ne da ništa prigovoriti, kako se tjera poljsko gospodarstvo, toli še marljivo obradjuje svaki komadičak zemlje, i drži dobar i cilju shodan usjevni red. Da se u tih okolicah tako umno tjera i marvogojstvo te vodi kućanstvo, to jest kućno gospodarstvo, mogli bi naši seljaci postignuti prilično blagostanje.

Žalibože, netjera se kod nas svagdje tako marljivo i umno poljsko gospodarstvo. U mnogih okolicah, gdje ima naš seljak baš najviše zemljištâ, pak i dosta plodovitih, ni ne zna za kakvi usjevni red, za obhodnju ili usjevnu mienu, već ti sije što i kako mu na pamet dodje, ili što mu je

*

baš priličnije. Pa i ono malo što zasije, obradi zemljište pod usjev bilo da bilo, pitajući se nadom, bude li pogodna godina, uroditi će i onako. Varava nada! koja najčešće urodi i donese oskudicu na svemu.

Neka si svatko izbije iz glave, da može poljodjelac uspjeti bez shodna i valjana usjevna reda, bez usjevne miene. Samo onaj gospodar, koji ima preko dosta gnoja, a malo oranica, može po volji gojiti različite plodine, jer dospjeva da je obradi kao što se obradjuje vrt za povrtelje.

Gdje ima seljak dosta zemljišta, a prema tomu malo gnoja, da ne može ni svake šeste godine svaki komad, recimo svaku ral, valjano pognojiti, ne će uspjeti bez pravoga usjevnoga reda. Trošak obradjivanja ne će mu se izplatiti, jedva će nasmoći, da namiri poreze, kućanstvo ne će moći uzdržavati, te mu ne će preostati drugo do zadužìvanja i napokon do gotove propasti.

Zato treba, da svaki gospodar uvede stanoviti usjevni red prema svojstvu i položaju tla, i prema podnebju okolice, u kojoj gospodari.

Znanost i iskustvo nas uče, da nije dosta, da se koja njiva pognoji, ore i porahli, nego da je treba na istoj njivi i stanovitu obhodnju (mienu) usjevnu držati. Na nju se mora izmjenice sijati žito, okopavana ili krmiva trava. Ovako će se ona uzdržati u pravoj plodnosti, te porazmjerno svake godine roditi.

Svatko već zna, da ne ima njive, koja se ne bi vremenom iztrošila. Sve naše rastline i plodine većim su dielom iz jednoistih sastavina složene, ali svaka u drugom razmjeru, to jest u nejednakom razmjeru. Tako ima na primjer u djetelini više vapna a manje krumenikovine, u travnom i žitnom stabalju ima naprotiv više kremenikovine a manje vapna, a u pšenici ima mnogo više pepeline (drasta, kalija) i pranične kiseline, nego u ječmu i zobi, i tako dalje. To nam pokazuje, da svaka rastlina uzima iz mekotle samo takovu hranu i u takovom razmjeru, kakvu treba po naravi svojoj. S toga pognojio čovjek ma kako obilno koju njivu, to će ipak iz nje neke rastline crpati više hraniva od jedne vrsti, druge opet od druge vrsti, kako im je već za razvoj i život potrebno.

Stavimo primjer. Neka dobro pognojena njiva dati će ti recimo 14 hektolitara pšenice, druge će ti godine dati samo 7, treće $2^1/_2$, četvrte samo 1 hektolitar, a pete godine ništa. A zašto? Zato, jer što je bilo u njivi hrane za pšenicu, sve je ona to izsisala iz tla. Da si pako u mjesto pšenice posijao druge godine ječam, mogao bi ga dobiti kakvih 15 hektolitara; treće godine 12 hekt. kukuruza i nešto graha i buča; četvrte godine oko 8—10 hekt. zobi i nešto djetele; napokon pete godine kakva 3—4 voza djetele. Tomu je razlog taj: za pšenicu je već nestalo hrane u njivi, a ostalo je dosta hrane za ječam, kukuruz, zob, i djetelu. Treba pamtiti, da je bila njiva dobro pognojena.

Francezki lučbar Davi spalio je 100 funti suhe pšenične slame, ostalo mu je od nje 15 funti pepela. Isto tako spalio je 100 funti

jačmenove slame, od koje mu ostalo $8^1/_2$ funti pepela; a od zobove mu ostalo $4^1/_2$ funte, — pepel je bio pako posve jednak. Iz toga se vidi, da je pšenica jednu godinu uzela toliko hrane iz njive, koliko bi je uzeo ječam, da si ga dva puta sijao na istoj njivi, a zob tri godine jednu na drugu.

Izkustvo nas od prastarih vremena uči, da se neke rastline ili biljke ne smiju nikada sijati zasebice (redom godinu na godinu) na jednoj te istoj njivi, jer ne donose ploda. Za to, gdje je bio lani grah (pasulj), lan, pšenica i t. d. hoćeš li prave koristi, ne smieš opet buduće godine tu sijati iste vrsti rastlinu, recimo lan na lan, grašak na grašak, jer joj je za drugi prirod nestalo hrane za razvoj i plod.

Navedena ovdje nas jur dovoljno uputiti mogu, da ne može pravoga i trajnoga dobitka biti iz poljskoga gospodarstva, ne uvede li se pravi i shodni usjevni red, to jest obhodnja usjevâ ili miena. A o tom ćemo se još većma uputiti i osvjedočiti iz drugoga članka, koji će sliediti u budućem broju.

Kakvo treba da bude sjeme?

Sv. pismo kaže: „Kakva sjetva takva žetva, kakvo sjeme takov plod.“ Ova izreka pokazuje, da nije dosta što moguće bolje pripraviti zemljište za sjetvu, nego da treba i dobra sjemena hoće li se dobiti dobra i obilna ploda. Zahman (uzalud) ti plodna zemlja, nije li valjano sjeme.

Svaka biljka čim počme klicati iz sjemena ima prvu hranu u samom tom sjemenu, kao što ima pile prvu hranu u jajetu, ili ma koje živinče prvu svoju hranu u mlieku matere svoje. Ne ima li dovoljne i zdrave te prve hrane, kao što se ne može odgojiti živinče da bude krepko i valjano, isto se tako ne može ni biljka odgojiti, da dobar i obilan plod rodi, ma da joj se inače koliko moguće bolje priredi mekota.

Zato treba, da bude svako sjeme podpuno zrelo, jedrno (jakleno) i prema svojoj vrsti savršeno, treba da bude zdravo i što čišće.

Da se dobije takvo sjeme, mora se o tom nastojati već kod uzgajanja različitih rastlina. Za žitarice mora se odabrati za sjeme komad usjeva, što raste na najčišćem i ne odviše bujnom tlu. Tako se mora čovjek i za ostale vrsti sjemena brinuti, da se uzgoje što jaklenije, i da budu što podpunije zrele.

O žetvi opredieljena strn za sjeme kada posve dozrije, mora se pazljivo žeti, da se teže zrnje ne iztrusi. Snopove treba manje praviti, i u stavicah na polju ostaviti dotle, dok se podpuno osuše. Suho snoplje svozi se na podmetnutoj ponjavi u štagalj, te ako se odmah ne mlati, mora se paziti da bude štagalj posve suh, i da u njemu zrak promahuje. Jer stuhne li slama ili upljesnivi, može se utušiti klica u sjemenu. Za mlatitbe biti

će uputno, da se snoplje samo potrese, kako da najjedernije zrnje za sjeme izpadne, a potle se ostalo može domlatiti, te slabije zrnje na pose spremiti.

Ne može li se dospjeti da se uradi tako, onda treba, kada se veje, odlučiti ono zrnje za sjeme, koje najdalje pada, pak ga još treba na dobroj vjetrenjači ili trijeru što bolje očistiti. Neki osobito marni gospodari, imajući vazda na umu: „kakvo sjeme takov plod“ dadu prebirati sjeme za usjev rukama. To se može lako činiti, kad treba malo sjemena, za kišovita vremena, ili kad se ne ima što drugo raditi, osobito gdje ima dosta djetce, te se ljeti prebire zrnje za ozimu sjetvu, a zimi za jaru ili proljetnu. — Dakako da tako činiti ne mogu gospodari, kojim treba puno sjemena, ali zato imade sada dosta izvrstnih vjetrenjača i trijerâ, na kojima se može podpuno očistiti zrnje za sjetvu.

Za sjetvu očišćeno zrnje treba spremiti, da ne stuhljivi ili da se inače ne skvari. U zračnih suhih žitnicah ili na tavanu (nahižju) treba razgrnuti zrnje, često ga premješati, da u zrnju zaostala vlaga izhlapi, ter se dobro prosuši. Poslje se može na deblje sgrnuti te čuvati do sjetve.

Jako se mora paziti na klicavost sjemena. Klica se u zrnu lako uduši, ako se uveze vlažna strn, ili se sjeme čuva gdje na vlažnu i zadušljivu mjestu, ili ako se u vrućoj peći suši, ako nanj žižci napadnu. Klicavost sjemena prestaje takodjer ako sjeme prestari.

Navlastito ljetos se bojati radi kišovita već preko 18 dana trajućega vremena, da se pohabi zrnje. Već je proklicalo puno zrnja od vlage u klasju. Uveze li se pako ne podpuno suho snoplje u staglje, nastati će još veća pogibelj, da će se zrnje pohabiti, te za sjeme biti neprikladno. Zato treba paziti na to.

Sumnjamo li, ili dvojimo li iole, da nije sjeme podpuno zdravo, ili ako ga od drugud nabavimo, treba mu klicavost kušati bar 3—4 tjedna prije sjetve. To se čini ovako: uzmi 100 zrna od sjemena, posij u kakvu drvenu posudu napunjenu rahlom zemljom, te pokrij istom zemljom za tri centimetra, zemlju malko pritisni, ovlaži vodom, te metni medju prozore ili u toplu sobu. Sitnije sjemenje, kao što je djetelino ili repično, može se metnuti medju vlažan flanel ili kakvu drugu pamučnu krpu. Uljasto sjemenje može se takodjer kušati da li mu je klica zdrava, ako se nekoliko zrna metne u limenu (plehnatu) žlicu, pak na vatri svrući, ili se na vruću ploču od štednjaka (šparherd) metne, zdravo sjeme će prsnuti i skočiti, a nezdravo izgorjeti. Takvo kušanje je vrlo koristno, jer se po tom dade proračunati, koliko će zrnja niknuti, pak prema tomu opredieliti, koliko treba sjemena sijati na jednu ral, ili da li nije uputnije, da se ni ne sije, već drugim zamjeni.

Vrlo je dobro, da se kad što mienja sjeme, na priliku svakih 5—6 godina. Mienjati ga treba iz mrzlih predjelah, ili bar iz dalnje koje okolice, gdje imade zdrava jedrna žita.

Smietljiva sjemena nikada ne sij. Pa makar ti se činilo zdravo sjeme, a sumnjaš da se moglo natepsti smietljivim praškom od susjednih strnih, ili si ga od drugud nabavio, to ga svakako prije kvasi, da uništiš na njemu taj sumnjivi smietljivi prah. Kvasiti ga možeš kakva 24 sata ili u vapnenoj vodi, ili navlaži sjeme u koritu te ga prašinom od živog vapna pospi te dobro promiešaj, ili u gnojnici vodom razriedjenoj, ili raztopi u vodi zelenu galicu, te u njoj kvasi sjeme, potle ga malko prosuši, pak sij.

Imade sjemenja, koje se koristnije sije, kad koju godinu preleže. Takovo je sjeme navlastito zvano uljasto. Lan se rado sije, kada je 2—3 godine star. Isto tako i kupusovo i repno zrnje. Sjeme od ugoraka, dinja i buča može takodjer koju godinu staro biti. Zato treba gospodaru i to znati, koliko godina koje sjeme uzdrži svoju klicavost. Ovdje ću navesti nekoje sjemenje od rastlina, koje se kod nas ponajviše goje. Tako uzdrži klicavost:

Pšenica	2—3 godine
Raž	2 „
Ječam . . . , ...	2—3 „
Zob	2 „
Pira	3 „
Proso	2 „
Heljda	2—3 „
Grahorica i leća	1 „
Kukuruz	2 na klipu i duže
Bob	4—5 godine
Repica	3 „
Lan	5—6 „
Konoplja	3 „
Djetela	2—3 „
Zelje (kupus)	4—5 „

Djetela rumenka ili inkarnatka.

Ova vrst djetele vriedi, da se i kod nas počme sijati, jer je vrlo sgodna i koristna kao drugotna plodina. Djetela rumenka zahtieva doduše plodno tlo, za suše kadšto postrada, a za dugo vlažna vremena napadaju na nju sluzavci puži, nu polag svega toga, da se obilno izplaća, dokaz je tomu, što ju gospodari u Njemačkoj, navlastito u renskih ravninah puno i pravilno svake godine siju. Sije se poslje žetve na dobro priredjena, čista od korova strništa. Što dakako mora biti u dobroj gnojnoj snagi. Dospieva buduće godine za košnju često još prije raži, od početka do

polovine mjeseca svibnja. Nasušiti se može suhe krme do 20 centi od četvrt hektara (po prilici od pol rali). Poslje košnje može se na istu oranicu posijati još iste godine kukuruz, ili posaditi burak, kupus, duhan i t. d. ili helda, proja što hoćeš kao jari usjev. Na pol rali ide sjemena 7—8 kila. Sije se u obće kao svako sitno sjemenje te se posve na voljko podraži, ili samo povalja. Može se takodjer sijati rano u proljeću, onda poraste za košnju u mjesecu srpnju, — a za njom može se sijati ogrštica (zimska repica) ili druga kakva ozimina. Stoka voli jesti suhu krmu od te djetele, nego zelenu, zato ju gospodari obično suše za zimu. — Kako često nastaje kod nas pomanjke krme svakog proljeća, to će se sigurno izplatiti, budu li ju gospodari na taj način sijali.

Članovi

koji su uplatili prinos i to u gospodarskoj podružnici.

Praputnjak. Za god. 1886.—1887.: Nikola Cuculić. — Za god. 1887.: Katarina Karijolić, Kata Karijolić Kuzmina, Stanko Karijolić, Jure Resman, Kata udova Šilović, Stanko Randić, Antun Kružić. — Za god. 1888.: Martin Domjanić, Lovro Bujan, Vinko Francišković Šiguro, Josip Gecan, Mate Polić Kapac, Juro Kučan Klenžić, Ivan Čop Gašparov, Ignac Šubat, Pavao Blažina Martinov, Luka Agin, Jakov Francišković Pavičin, Jakov Agin, Grga Blažina, Fran Bujan Frfer, Fran Širola Kovačev, Bartol Šubat, Fran Kružić, Lovro Agin, Ivan Guzović, Marija ud. Bujan Jačićeva, Ivan Sikučan, Gašpar Božić, Luka Grubešić, Juro Bujan, Mate Vidas Petrov, Dragutin Tadej Franov, Jakov Francišković Srkin, Kuzmo Blažina, Josip Cortese, Ivan Stiglić, Vincenca ud. Antić, Lucija udova Bujanović, Miho Francišković, Mate Randić, Martin Vidas Majsotin, Marija ud. Vidas, Mato Vidas Fabijanov, Nacijo Cibić, Daniel Ružić, Luka Stiglić Jankin, Vinko Cibić, Vladislav Vidas, Mate Polić Androv, Juro Blažina, Marija Marohnić, Ivan Vidas Lukin, Miho Vidas Fabijanov, Mima Sobol, Fran Crnić, Šimun Tijan, Martin Paravić, Franjo Pavletić, Jakov Miloš, Pavao Stiglić, Marija ud. Bujan Peračinova, Andro Tomašić, Mate Karijolić Šuplent, Vinko Štiglić Gržinkin, Pavao Vidas Matokov, Antun Kružić, Pavao Matika, Stanko Randić, Gašpar Štigllć, Josip Tadejević, Marija ud. Štiglić Švedra, Vinko Kružić, Franjo Vidas, Ivan Agin, Mate Štiglić Gančin, Šimun Bujan, Aga ud. Cibić, Nikola Padavić, Ivan Cibić, Grga Štiglić, Tereza ud. Kanjer, Leonardo Matešić, Rafe Francišković, Luka Bujan, Josip Štiglić Matešin, Antun Gecan, Karlo Juričić, Luka Štiglić Barešić, Ljudevit Bujan, Vid Gecan, Antun Cibić Sokol, Fran Randić, Avelin Štiglić, Vinko Gecan, Lovro Karijolić, Vinko Štiglić Goran, Juro Franciscković, Mate Štiglić Lucijatin, Tonac Cibić Gustičin, Mate Tadejević, Filić Karijolić, Antun Štiglić Mikin, Filip Ružić Jureh, Valentin Francisković, Lovro Tadejević. Martin Tadejević, Viska ud. Karijolić, Grga Padavić, Katarina Štiglić, Fran Francisković, Mateja ud. Karijolić Gav.

Izkaz uplate prinosa članova za I. razred nalazi se u „Gosp. listu“.

Izdaje hrv.-slav. gosp. družtvo. Uredjuje u ime upravlj. odbora gospodarskoga družtva
Fran Kuralt, Tiska Dragutin Albrecht.